

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
EDUCATIONAL RESOURCE MANAGEMENT OF PATUMKONGKA SAMUTPRAKAN SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
SAMUT PRAKAN

ศุภัช พันธุ์ทอง, สมคิด สุกุลสถาปัตย์

Supach Panthong, Somkid Sakunsatapat

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

Email: 6533100185@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ และ (2) เปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 110 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ประกอบด้วย ครูโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study educational resource management of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan; and (2) to compare teachers' evaluations on educational resource management of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan, classified by education levels and work experiences.

Research methodology was a survey research. The population included 110 teachers of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan. The sample was obtained via stratified random sampling technique, comprised of 86 teachers of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of this research were found that: (1) educational resource management of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan were at high level in overall and all aspects; and (2) teachers with different education levels and work experiences had no different evaluations on educational resource management of Patumkongka Samutprakan School under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan in overall and all aspects.

Keywords: Educational Resource Management, Patumkongka Samutprakan School, The Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อวางรากฐานที่สำคัญที่สุดให้กับมนุษย์ในการไปพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาอารยประเทศซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ในทุกๆด้านตลอดชีวิตโดยการจัดการศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีสาระสำคัญคือมุ่งให้เกิดการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีความเป็นหนึ่งเดียวกันในด้านนโยบายและการปฏิบัติที่หลากหลายเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีอำนาจและมีอิสระในการบริหารตนเองภายใต้การกำกับดูแลจากหน่วยงานของรัฐอีกทั้งการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้คุณภาพนั้นต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาที่สำคัญ 4 ด้านคือบุคคล, งบประมาณ, วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 27-28) ซึ่งถ้าปราศจากทรัพยากรทางการศึกษาแล้วนั้นก็ไม่สามารถดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆทางการศึกษาได้โดยมีการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาไว้ในหมวดที่แปดทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาตั้งมาตรา 58 ให้มีทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษามาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษานานาชาติที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 33-36)

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและความสามารถในการแข่งขันกับโลกภายนอกได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น คือสถานศึกษาต้องการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ (พัชณี หานะพันธ์, 2557: 12) โดยทรัพยากรทางการศึกษาถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะทรัพยากรทางการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุ ถ้าหากขาดทรัพยากรการดำเนินกิจกรรมก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ (รัฐพงษ์ มั่นต่อ, 2564: 225) และจากงานวิจัยของชาวาสกี และทอมอล (Savasci & Tomul, 2013: Abstracts) ที่พบว่าปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษา ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ หรือปัญหาขาดแคลนสื่อการเรียนรู้ต่างๆล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษานั้นไม่ว่าจะเป็นด้านใด ก็ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีศักยภาพสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2545: 53) ที่กล่าวว่าทรัพยากรมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียนด้วยกัน 2 ด้านคือด้านปริมาณและด้านคุณภาพ ซึ่งทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรม เพราะถ้าหากทรัพยากรมีไม่เพียงพอ การดำเนินกิจกรรมก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย และบางครั้งแม้ทรัพยากรจะมีจำนวนมาก แต่ถ้าหากเป็นทรัพยากรที่ไม่มีคุณภาพ การดำเนินกิจกรรมก็จะมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่นเดียวกับ เอกกมล เขาวนา (2552: 1-3) กล่าวว่า ทรัพยากรมีความสำคัญ เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนา ช่วยให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพช่วยให้ระบบการบริหารจัดการทันสมัย มีอิสระและคล่องตัว ช่วยให้การตัดสินใจในการบริหารจัดการเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้เกิดการระดมทรัพยากรทุกด้าน และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน อีกทั้งยังสอดคล้องกับพรเทพ รัตนดิสร้อย (2556: 1-3) กล่าวว่า ทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่มีความสำคัญในการบริหารโรงเรียนหรือหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพราะว่าทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยภายในและภายนอกที่สนับสนุนส่งเสริม กระตุ้นให้การดำเนินงานในสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารงานภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นจะต้องอาศัยหลักการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนแต่ละขนาดที่มีทรัพยากรทางด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ที่แตกต่างกันมีวิธีการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาได้เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาของตนหรือไม่ โดยผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

1 ขอบเขตของเนื้อหา

จากการ ผู้วิจัย ศึกษา ทฤษฎี หลักการ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย จึงได้นำแนวคิดของ เบนเดอร์ (Bender, 1983 : 6-7) กำหนดเป็นแนวคิดในการวิจัยได้ 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 1.2 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์
- 1.3 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน และการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย (Independent Variables) จำแนกออกเป็น

- 3.1.1 ระดับการศึกษา ประกอบด้วย (1) ปริญญาตรี (2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน ประกอบด้วย (1) น้อยกว่า 10 ปี (2) 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แบ่งเป็นสภาพการบริหารใน 3 ด้าน

- 3.2.1 การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 3.2.2 การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์
- 3.2.3 การบริหารทรัพยากรงบประมาณ

4. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

5. สถิติในการวิจัย

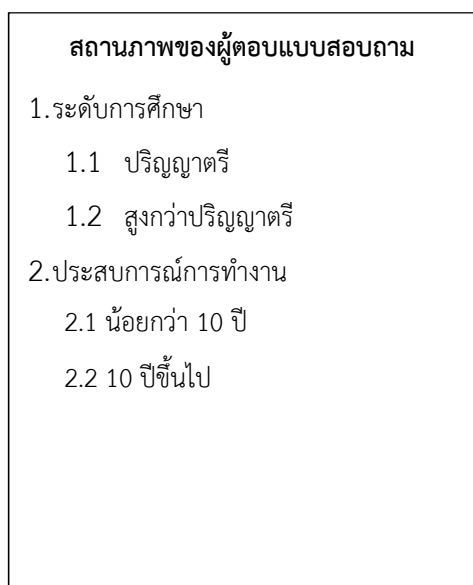
5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

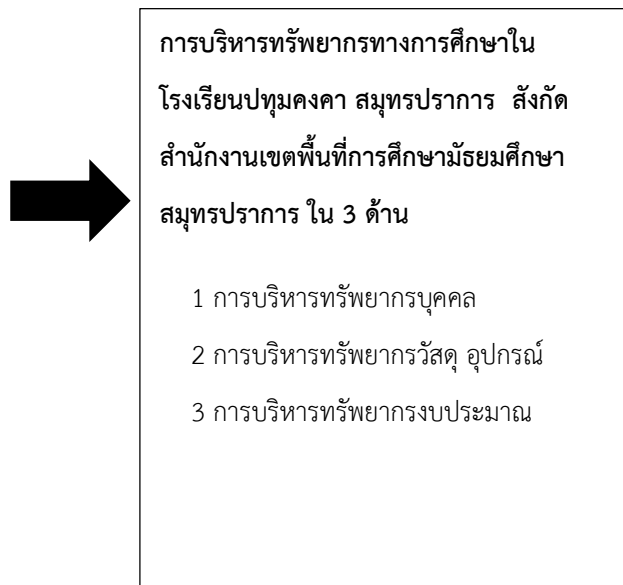
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภาพ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึงการวางแผนการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาระดมทรัพยากรทางการศึกษาด้วยวิธีต่างๆ การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอกับทุกหน่วยงานควบคุมให้มีการนำทรัพยากรทางการศึกษาไปใช้ตามวัน เวลา ที่กำหนด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดเกิดความคุ้มค่าประเมิณผล และติดตามผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงต่อไป ซึ่งประกอบด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรงบประมาณ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

2. การบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดและวางแผน การกำหนดอัตรากำลังการสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การใช้ทรัพยากรหรือการมอบหมายหน้าที่ การประเมินการปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุง และการพัฒนาบุคคล

3. การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายและวางแผน การวิเคราะห์การใช้ความต้องการ ในการแสวงหาทรัพยากร การใช้การลงทะเบียน และแจกจ่ายวัสดุการประเมินการใช้วัสดุและการปรับปรุงนำผลการประเมินมาวิเคราะห์วางแผน และกำหนดนโยบาย เพื่อให้สนองความต้องการพัฒนาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารทรัพยากรงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรการใช้งบประมาณที่ได้รับให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายและสนองโครงการ กิจกรรมการปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประเมินระบบงบประมาณ การระดมและสรรหางบประมาณเพื่อให้เพียงพอกับความจำเป็นขององค์กรในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ฝ่าย และประสานงานกับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกในการจัดการศึกษาให้องค์กรประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นที่ยอมรับทั้งในองค์กรภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

7. ครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ทราบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

2. โรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สามารถนำข้อมูลไปใช้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยผู้บริหารหรือผู้สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการผลการวิจัยพบว่า

1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ การศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 79.10 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 และมีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20

2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคาสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการพบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า “การบริหารทรัพยากรบุคคล” มีระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ “ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ” และต่ำที่สุดคือ “การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ในข้อ “มีการกำหนดและวางแผนอัตรากำลัง ของบุคลากรระยะสั้น 3 ปี” มีระดับสูงสุด รองลงมาคือ “มีการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและเปิดเผยได้” ต่อมาคือ “มีการนิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่” ต่อมาคือ “ มีการจัดสรรหน้าที่โดยหัวหน้างานมอบหมายงานได้ตรงกับความถนัดและความสามารถ” ต่อมาคือ “มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร” ต่อมาคือ “มีการกำหนดมาตรการลงโทษทางวินัย ซึ่งสามารถตรวจสอบได้” ต่อมาคือ “มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคลากรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร” ต่อมาคือ “มีการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้ตามความต้องการ” ต่อมาคือ “บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอของบประมาณ” และต่ำที่สุด “มีการนิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากรตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่”

2.2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ในข้อ “การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าโปร่งใส ตรวจสอบได้” มีระดับสูงสุด รองลงมาคือ “มีการกำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากบุคลากรภายในโรงเรียน” ต่อมาคือ “มีการระดมเงินงบประมาณจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนการสอน” ต่อมาคือ “มีแผนการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ” ต่อมาคือ “บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอของบประมาณ” ต่อมาคือ “มีการปรับแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสถานะการที่เปลี่ยนแปลงไป” ต่อมาคือ “มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามกำหนดเวลาของปีงบประมาณ” ต่อมาคือ “มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เน้นถึงความประหยัดคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ” ต่อมาคือ “บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการใช้จ่ายงบประมาณ” และต่ำที่สุดคือ “มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน”

2.3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ในข้อ “มีการจัดทำแผนการจัดซื้อ-จัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ทุกรายการ” มีระดับสูงสุด รองลงมาคือ “มีการประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์” ต่อมาคือ “มีการลงทะเบียนวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน” ต่อมาคือ “จำนวนวัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่มี อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี” ต่อมาคือ “มีคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนงาน” ต่อมาคือ “ มีคณะกรรมการในการวิเคราะห์วางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง” ต่อมาคือ “มีกระบวนการดูแลรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา” ต่อมาคือ “สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินผล การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาตาม ระยะเวลาที่กำหนด” ต่อมาคือ “มีการประเมินผลความพึงพอใจในการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์” และต่ำที่สุดคือ “มีการสำรวจความต้องการการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นโดยบุคลากรภายใน”

3. เปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

3.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยครูมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างระบบบริหารทรัพยากรทางการศึกษาทั้งจากประสบการณ์ทำงานและการศึกษาทำให้ผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทักษะ คามะเขต (2562; บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุง (งามศิริวิทยาการ) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุง (งามศิริวิทยาการ) พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันประเมินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ไม่แตกต่างกันเนื่องด้วยครูมีความรู้ในโครงสร้างระบบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาทั้งจากการทำงานหรือจากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ทำให้ผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เตือนใจ ไชยโคตร (2555: 79) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารควรมีการปฐมนิเทศบุคลากรที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในการเริ่มการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพราะทรัพยากรบุคคลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปแบบ การจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจง ให้บุคลากรได้ทราบเกี่ยวกับการจัดการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงาน การจัดการด้านเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ต้องสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

1.3 ผู้บริหารควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายงบประมาณตามความประสงค์ ในแต่ละฝ่ายแต่ละงานมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ การดำเนินการใช้จ่ายเงิน งบประมาณที่ได้รับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึก โดยใช้เครื่องมือเพิ่มเติม เช่น แบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยด้านอื่นๆเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กวิรินทร์เกียรติ นนธ์พละ. (2551). **แนวการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา**

เพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏขอนแก่น.

เกตุมนี แสงบุญเรือง. (2557). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม.**

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม.

จรัส สุวรรณมาลา. (2546). **ระบบงบประมาณและการจัดการแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จในภาครัฐความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ**

กับพลเมืองยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2541). **การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่3)** กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

จิตราภา กุณทลบุตร. (2550). **การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่.** กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2549). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น. **การศึกษาของสถานศึกษาขั้น**

พื้นฐานในจังหวัดเชียงราย, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สำนักงานปฏิรูป การศึกษา. (2550). **ปฏิรูปการศึกษาแนวทางสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีระยอง (2565), **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรีระยอง.**

เดือนใจ ไชยโคตร. (2555). **บทบาทการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของนายกองค์การ,บริหารส่วนตำบลในจังหวัด**

บุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ธร สุนทรายุทธ. (2550). **การบริหารการเงินและงบประมาณ (พิมพ์ครั้งที่2).** ชลบุรี: มหาวิทยาลัย บูรพา.

ธัชชัย จิตรนันท์. (2555). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่2. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ธีระ รุญเจริญ, (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ธนาเพลส

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** นนทบุรี : หติธรรมสาร.

ปริญญา อังกุลดี. (2552). **สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

- Bender, P. S. (1983). Resource Management, an Alternative View of the **Management** Process. New York : John Wiley and Sons.
- Chung, K. H. (1987). **Management Critical Success Factor**. Massachusetts: Allyn and Bacon
- Fayol, H. (1949), **General and Industrial Management**. London : Pitman & Sons Ltd.
- Freeman, C.E. (2000), "Resource deployment and student Achievement in Tennessee middle Schools".
Dissertation Abstracts International.
- Greggs, R.T. (1957). The Administrative Process: Administrative Behavior in **Education**. New York: Harper and Row.
- Jeffs, T.d. & Smith, M.K. (1999). **Informal Education : Conversation, Democracy and Learning**. Ticknall : Education Now.
- Mundy, R. W. & Robert, M. N. (1988), Personnel : The Management of Human Resources (3rd.ed.). Massachusetts : Allyn & Bacon.
- Sears, B. (1959). **The Nature of Administrative Process**. New York: McGraw-Hill Book Company
- Tsang, M.C. (2001). Cost of Education in China : Issues of Resource Mobilization, Equality, Efficiency. Michigan : Michigan State University